

प्रगतीमंच

महिलांना घरबसल्या करता येणारे व्यवसाय

लग्नानंतर कुटुंबियांची इच्छा नसल्याने अथवा बाळंतपणानंतर मुलांच्या जबाबदारीमुळे महिलांना नोकरी करणे शक्य होत नाही. मात्र सध्याच्या काळात मर्यादित उत्पन्नावर घर चालविणे मुश्कील होत आहे. त्यावेळी कमावत्या व्यक्तीला हातभार लावण्यासाठी घरच्या सर्व जबाबदाऱ्या सांभाळून चांगली कमाई करण्याचे अनेक मार्ग महिलांसाठी आता उपलब्ध आहेत...

- मेस अथवा टिफीन : बहुतेक स्त्रिया स्वयंपाक करण्यात निपुण असतात. अशा महिला टिफीनचा अथवा जागा असल्यास मेस चालविण्याचा व्यवसाय सुरू करू शकतात. जे लोक कामानिमित्त अथवा शिक्षणासाठी घरापासून दूर राहतात अशा नोकरदारांना आणि विद्यार्थ्यांना टिफीन अथवा मेस सेवा देऊ शकतात.
- फ्रीलान्स रायटींग : ज्या म हिलांना लिखाणाची आवड असेल; शैली असेल; चांगले लिहू शकत असतील तर त्या फ्रीलान्स लेखन करू शकतात. एखाद्या वर्तमानपत्राने किंवा मॅगझिनने लिखाण प्रसिद्ध करून एका लेखाला कमीत कमी २०० रुपये दिले आणि दिवसभरात ३ लेख जरी लिहिता आले तरी दरमहा १५ ते १८ हजार रुपयांचे उत्पन्न मिळू शकेल.
- मेकअप, ब्युटीशियन : मेकअप आणि ब्युटी पार्लरची आवड बहुतेक महिलांना असते आणि त्यांना त्यासंदर्भात ज्ञानही सहज मिळते. अल्पावधीचे प्रशिक्षण, थोडेसे भांडवल आणि कल्पकता या भांडवलावर हा व्यवसाय करता येतो.

- शिकवणी : सर्वसाधारणपणे पदवी किंवा समकक्ष शिक्षण घेतलेल्या, समजावून देण्याची क्षमता आणि न रागावता मुलांना समजेपर्यंत समजावून देण्याचा पेशन्स असलेल्या महिला घरातच अथवा छोट्याश्या जागेत शिकवणी अर्थात ट्युशन घेऊ शकतात. आपले ज्ञान इतरांना दिल्याने ते कमी न होता वाढते. अद्ययावत राहते. याशिवाय त्यापासून चांगले उत्पन्नही मिळू शकते.

- छंद वर्ग : अनेक महिलांना विद्यार्थी दशेपासून शिवण, वीणकाम, रुटीनपेक्षा वेगळ्या प्रकारचे नावीन्यपूर्ण पदार्थ बनविणे, चित्रकला, संगीत, नृत्य अशा अनेक प्रकारचे छंद जोपासणे आवडते. त्याचे प्रशिक्षण घेतल्यानंतर ही कला इतरांना शिकविणे हा मोठा व्यवसाय होऊ शकतो. अशा व्यवसायाने आपला छंद जोपासण्याची संधी, जोडीला आकर्षक कमाई आणि इतरांना या कलेचे प्रशिक्षण देऊन कलेची सेवा केल्याचे समाधान असा तिहेरी फायदा मिळू शकतो.

व्हा लेबर कॉन्ट्रॅक्टर!

सध्याच्या काळात शारीरिक श्रम करणारे मजूर मिळणे फार अवघड झाले आहे. त्यामुळे एखादे मोठे काम तडीस नेण्यासाठी ते विशिष्ट काम करण्याचे कौशल्य ज्ञात असणारे विशिष्ट मजूरच कामावर ठेवावे लागतात. काही मजुरांमध्ये उत्तम स्लॅब टाकण्याचे कसब असते, तर काही मजूर खोदकाम करण्यात वाकबगार असतात. काहींना भूमिगत केबल टाकण्याची कला ज्ञात असते तर काही मजूर बरे बदलणाऱ्या लोकांचे सामान वाहून नेण्यात तज्ज्ञ असतात. परंतु अशा प्रकारचे स्पेशल काम करणारेच काय पण ओबडधोबड काम करणारे अकुशल मजूर सुद्धा मिळणे दुरापास्त होऊन बसले आहे. मग काही वेळा रस्ता रुंदीकरणाच्या कामासाठी आंधातले मजूर आणावे लागतात, तर केबल टाकण्यासाठी ओरिसातल्या मजुरांची गरज भासते. सेंट्रिंगची उत्तम कामे करणारे मजूर बंगालमधून आणावे लागतात, तर बांधकामावर बिहारमधले मजूर उत्तम काम करतात. सध्या साऱ्या देशातच बिहार, बंगाल, ओरिसा, आंध्र या चार राज्यातले अंगभेहनत करणारे मजूर सगळीकडे काम करताना दिसत आहेत. मात्र कामाची गरज ओळखून त्यांच्याशी संपर्क साधणे, त्यांना घेऊन येणे, नेऊन सोडणे, कामाच्या काळात त्यांची व्यवस्था करणे अशी अनेक कामे करणाऱ्या एजंटांची गरज असते.

उत्पन्न भरपूर...

लेबर कॉन्ट्रॅक्टर म्हणून काम करणाऱ्या अनेक लोकांनी भरपूर उत्पन्न मिळवलेले आहे. हैदराबादेतील एक कोट्यधीश उद्योगपती मन्मथ मधुसूदन राव यांच्या आयुष्यावरचे एक पुस्तक प्रसिद्ध झाले आहे. त्या पुस्तकात या दलित समाजातल्या कोट्यधीश उद्योगपतीची माहिती दिलेली आहे. अतिशय विपणनावस्थेत जगणारे एम.एम. राव हे खड्डे खोदून त्यात टेलिफोनच्या केबल्स टाकण्याचे काम करत होते. मात्र एकंदिवशी हे काम करत असतानाच आपल्या दोन अधिकाऱ्यांचे बोलणे त्यांनी ऐकले. हे केबल अंथरण्याचे काम एखाद्या लेबर कॉन्ट्रॅक्टरवर सोपवून दिले तर बरे होईल. कामाची देखरेख करण्याचे आपले कष्ट वाचतील, असे ते बोलत होते. ते ऐकून एम.एम. राव यांनी त्या अधिकाऱ्यांची भेट घेतली आणि आपल्याला लेबर कॉन्ट्रॅक्टर म्हणून काम करण्याची संधी द्यावी अशी विनंती केली. त्यांच्यासोबत काम करणारे काही मजूर आणि ओळखीचे काही मजूर यांना एकत्र करून त्यांचे कॉन्ट्रॅक्टर म्हणून एम. एम. राव यांनी ते केबल अंथरण्याचे काम स्वीकारले आणि त्यावर देखरेख करण्याची जबाबदारी सुद्धा घेतली. त्यातून त्यांना चांगली प्रामी झाली. अन्य राज्यातली कामेही मिळाली. त्यावर त्यांनी तीन वर्षात अडीच कोटी रुपयांचा बंगला खरेदी केला. तो बंगला त्याच भागात होता, तिथे ते सुरुवातीला मजूर म्हणून काम करत होते.

नसतो. त्यामुळे त्या पहिल्या पद्धतीत एजंटाला कमाई कमी होते. दुसऱ्या पद्धतीत मात्र त्याची जबाबदारी वाढलेली असते आणि मुख्य कंत्राटदाराकडून त्याला काही विशिष्ट रक्कम दिली जाते. त्यातून तो मजुरांना पगार देतो. त्या विशिष्ट रकमेतून पगार वजा जाता उरलेली सारी रक्कम त्याला मिळते. म्हणजे या प्रकारात जबाबदारीही जास्त असते आणि उत्पन्नही जास्त असते. परंतु बहुतेक एजंट या दुसऱ्या प्रकाराच्या भानगडीत पडत नाहीत. कारण त्या पद्धतीत काम करवून घ्यायचे झाल्यास त्याला प्रत्येक क्षेत्राची तांत्रिक माहिती असणे जसरीचे होईल आणि ते नसताना त्याने मजूरही स्वतःच आणले आणि कामही स्वतःच करवून घेतले तर त्याचा तोटा होण्याची शक्यता असते. तांत्रिक ज्ञानाच्या अभावामुळे असे होऊ शकते.

ज्या कंपन्यांना अशी कामे करावी लागतात त्यांचा विशिष्ट प्रकारच्या मजुरांशी थेट संपर्क नसतो. त्यामुळे अशा मजुरांची सविस्तर माहिती असणाऱ्या आणि त्यांच्याशी संपर्क असणाऱ्या लेबर कॉन्ट्रॅक्टरकडून त्या मजुरांशी संपर्क साधावा लागतो. या गरजेतून आणि परिस्थितीतून लेबर कॉन्ट्रॅक्टर हा एक नवा व्यवसाय उदयास आला आहे. हा व्यवसाय करण्यास भांडवल लागत नाही. मात्र ठिकठिकाणचे मजूर, त्यांचे ज्येथे आणि त्यांच्या कामाची स्पेशलिटी यांची भरपूर माहिती अशा कॉन्ट्रॅक्टरकडे असावी लागते. त्याचे हे संपर्क हेच त्याचे भांडवल असते. अशा प्रकारचा हा व्यवसाय फक्त परराज्यातल्या मजुरांच्या बाबतीतच करता येतो असेही काही नाही, तर स्थानिक पातळीवर सुद्धा अशा मजुरांना संघटित करणाऱ्यांना मोठी मागणी असते. तेव्हा मोठी कामे सुरू असतील त्या ठिकाणी संपर्क साधून त्यांची गरज जाणून घेणे आणि संपर्कातून मजुरांची माहिती करून घेऊन त्याला काम मिळवून देण्याची हमी देणे अशा स्वरूपाचे हे काम आहे. म्हणजे हा सगळा संपर्काचा धंदा आहे. यातून अशा लेबर कॉन्ट्रॅक्टरला दोन प्रकारे उत्पन्न मिळू शकते. एक म्हणजे एखाद्या कामाच्या ठेकेदाराला पाहिजे तेवढे मजूर मिळवून देणे आणि ते मिळवून दिल्याबद्दल काही विशिष्ट रक्कम घेऊन मोकळे होणे. दुसरी पद्धत असते ती अशा एजंटाला त्या कामात गुंतवून टाकणारी असते. म्हणजे तो केवळ मजूरच मिळवतो असे नाही, तर त्या मजुरांकडून कामे करून घेण्याची जबाबदारीही स्वीकारतो आणि त्यांच्याकडून कामे करवून घेतो. पहिल्या पद्धतीत एकदा एखाद्या कंत्राटदाराला मजूर मिळवून दिल्यानंतरची जबाबदारी एजंटावर नसते आणि नंतर ते मजूर याच्याशी संबंध

सुरू करा प्लेसमेंट सर्व्हिस!

शिकणारी मुले लाखो असली तरी नोकऱ्या काही त्या संख्येत निर्माण होत नाहीत. काही मुले केवळ बी.ए. बी.कॉम, बी.एस्सी अशा औपचारिक पदव्या मिळवत राहतात. त्याही शिक्षणातून कोणत्याही नोकरी विषयक कौशल्याचे शिक्षण किंवा प्रशिक्षण मिळालेले नसते. असे लाखो बेकार पडून आहेत. मात्र दुसऱ्या बाजूला अशी परिस्थिती आहे की विशिष्ट कौशल्य असणारे लोक संख्येने फार कमी आहेत आणि त्यांना मागणी प्रचंड असल्यामुळे त्यांची किंमत वाढलेली आहे. विशेषतः संगणक शास्त्राचे शिक्षण घेतलेले विद्यार्थी किंवा प्रशासनाचा उत्तम अनुभव असलेले प्रशिक्षित प्रशासक, वैद्यकीय किंवा अभियांत्रिकी महाविद्यालयात प्राध्यापक म्हणून काम करू शकणारे पदवीधर हे मिळत नाहीत. चांगले डीटीपी ऑपरेटर मिळत नाहीत. अनेक दैनिकांना संपादकीय कौशल्य जाणणारे पदवीधर प्रशिक्षित तरुण मिळत नाहीत. अशी न मिळणाऱ्या प्रशिक्षित कुशल तंत्रज्ञांची मोठी गरज असते. वेगळ्या शब्दात सांगायचे झाले तर काही क्षेत्रात नोकऱ्या कमी आणि त्या मागणाऱ्यांची संख्या मोठी आहे. उलट काही क्षेत्रात नोकऱ्या खूप आहेत पण त्या मागणाऱ्यांची संख्या कमी आहे. ही विसंगती कमी करून योग्य त्या संस्थांना योग्य ते कर्मचारी, तंत्रज्ञ मिळवून देणे असा एक व्यवसाय विकसित झाला आहे. तो म्हणजे प्लेसमेंट सर्व्हिस. या व्यवसायाचे स्वरूप थोड्याबहुत फरकाने शासनाच्या रोजगार विनिमय केंद्रासारखेच आहे. परंतु शासनाचे हे केंद्र केवळ सरकारी आणि निमसरकारी नोकऱ्या मिळवून देते. त्यातसुद्धा नाव नोंदणाऱ्या व्यक्तीला नोकरी मिळवून देण्याची हमी हे केंद्र घेत नाही. एका बाजूला इच्छुकांनी आपली नावे नोंदलेली असतात आणि दुसऱ्या बाजूला काहीच नसते. जेव्हा त्या त्या खात्यातून माणसांची गरज कळवली जाते तेव्हा या

केंद्रातील उमेदवारांची नावे नोंदलेल्या क्रमानुसार त्या संस्थांना कळवली जातात. केंद्राने नावे सुचवले म्हणजे नोकरी दिलीच पाहिजे, असे बंधन या केंद्रावर नाही आणि योग्य त्या उमेदवाराला त्याच्या लायकीची नोकरी कोठे आहे हे दाखवण्याची जबाबदारीसुद्धा केंद्रावर नाही. या केंद्राचा खाक्या निव्वळ सरकारी स्वरूपाचा आहे. त्यामुळे नोकऱ्या मागणारे आणि नोकऱ्या देणारे यांचा योग्य मेळ या सरकारी रोजगार विनिमय केंद्रातून घातला जातोच असे नाही. त्याची ही उणीव भरून काढण्याचे काम प्लेसमेंट सर्व्हिस करते. प्लेसमेंट सर्व्हिसकडे संस्था आणि कंपन्यांची रक्कवारमेंट म्हणजे गरज नोंदली जाते आणि नोकरी मिळवण्यास इच्छुक असलेले विद्यार्थी या सर्व्हिसकडे नावे नोंदवतात. नावे नोंदवण्यास पैसे घ्यावेत की नाही हा ज्या त्या संस्थेचा कार्यपध्दतीचा भाग आहे. परंतु साधारणपणे नाव नोंदणीला हे पैसे घेतले जात नाहीत. आपल्याकडे नाव नोंदलेला विद्यार्थी कोणत्या कंपनीची गरज पूर्ण करू शकतो याचा प्लेसमेंट सर्व्हिसकडून तळमळीने आढावा घेतला जातो आणि त्याला ती नोकरी मिळवून देण्याचा प्रयत्न केला जातो. त्या विद्यार्थ्यांकडे ते कौशल्य असते आणि कंपनीला त्या व्यक्तीची गरज असते. अशा परिस्थितीत नोकरी मिळवून दिल्याबद्दल त्या उमेदवाराच्या पहिल्या वेतनाचा काही भाग प्लेसमेंट सर्व्हिसला मोबदला म्हणून मिळतो, तर कंपनीची गरज भागल्यामुळे कंपनीसुद्धा त्या व्यक्तीच्या एक महिन्याच्या पगाराची रक्कम प्लेसमेंट सर्व्हिसला बक्षीस म्हणून देते. हा व्यवसाय कसलीही गुंतवणूक न करता येतो. कंपन्यांची गरज नोंदवून घेणे यासाठीच्या आणि विद्यार्थ्यांच्या नावे नोंदणीसाठीच्या सोयी निर्माण करण्यासाठी लागेल तेवढेच म्हणजे अगदी नाममात्र भांडवल लागते. पण उत्पन्न मात्र चांगले मिळते.

करा मध्यस्थी!

कोणत्याही व्यवहारात देणारा आणि घेणारा यांच्यामध्ये सरळ व्यवहार होत नाही. हा व्यवहार दोघांच्याही मनाप्रमाणे व्हावा यासाठी मध्यस्थी करणारा एक मध्यस्थ हवा असतो. कारण दोघांनाही आपल्या अपेक्षा प्रत्येक वेळी थेट बोलून व्यक्त करता येत नाहीत. काही वेळा भिडस्तपणा आडवा येतो तर काही वेळा काही गोष्टी स्पष्टपणे बोलाव्या लागतात, त्या बोलता येत नाहीत. ही सारी कामे मध्यस्थ मंडळी करत असतात आणि कोणत्याही क्षेत्रात मध्यस्थीचा व्यवसाय करण्यास भरपूर संधी असते.

प्रत्येक व्यवसायाचे काही नियम ठरलेले असतात, काही पायंडे पडलेले असतात. घर विकत घेणे, लग्न करणे, जमिनी विकत घेणे, वाहन विकत घेणे किंवा विकणे तसेच गुरांची खरेदी- विक्री करणे असे व्यवहार सामान्य माणसाच्या आयुष्यात नेहमी होत नाहीत. कोणीही आपल्या आयुष्यात असा व्यवहार एकदाच करतो. त्यामुळे त्याला ते पायंडे नियम, माहीत नसतात. म्हणून अशा व्यवहारांमध्ये हे सारे नियम आणि पायंडे माहीत असणारा मध्यस्थ गरजेचा असतो. असा मध्यस्थ पैसे कमावतो, परंतु त्याच्यामुळे व्यवहारातल्या दोन्ही बाजूंच्या व्यक्तींना समाधान प्राप्त होत असते. विशेष म्हणजे मध्यस्थी करण्याचा

असा व्यवसाय हा बिनभांडवली व्यवसाय असतो. त्या व्यवहाराची त्या व्यक्तीला असलेली माहिती हेच त्याचे भांडवल असते. जनावरांच्या बाजारांमध्ये असे मध्यस्थ किंवा दलाल मोठ्या प्रमाणावर दिसतात. कारण ज्याला जनावर विकायचे असते तो जनावराजवळ उभा असतो आणि येणारा- जाणाऱ्यांपैकी ज्याची नजर त्या जनावरावर पडते तोच त्या जनावराविषयी चौकशी करतो. काही ठिकाणचे जनावरांचे बाजार एवढे मोठे असतात की त्यात शेकडो जनावरे विक्रीस आलेली असतात. त्या एवढ्या मोठ्या बाजारात जनावरांच्या किमती साधारण किती आहेत याचा अदमास त्या व्यक्तीला आपल्या जनावराजवळ उभा राहिल्याने येत नाही. हा अंदाज दलालाला असतो. कारण त्याचे जनावर विक्रीला आलेले नसते आणि तो बाजारभर फिरत असतो. कोणत्या प्रकारच्या जनावराचे गिऱ्हाईक कोठे आहे आणि जनावरांच्या अंदाजे किंमती काय आहेत याच्याशी तो अवगत असतो. जनावर विकणारा आणि विकत घेणारा या दोघांशीही तो या माहितीच्या आधारावर योग्य ती चर्चा करू शकतो आणि तो प्रामाणिकपणे हे करत असेल तर जनावर विकणाऱ्याला जनावराची योग्य किंमत आल्याचे समाधान मिळते आणि जनावर विकत घेणाऱ्याला माफक किंमतीत जनावर मिळाल्याचे समाधान मिळते. या व्यवहाराबद्दल उभय

बाजूंनी त्याला काही पैसे द्यावे लागले तर दोघांनाही वाईट वाटण्याचे कारण नसते. अशाच प्रकारची दलाली जमिनी, घरे, वाहने यांच्याही खरेदी-विक्रीमध्ये केली जाते. मोठ्या शहरांमध्ये लोकांना भाड्याने घरे मिळवून देणारे दलाल या कामातून ब्रोकरेज मिळवतात. ब्रोकरेज हे दलालीचे दुसरे नाव आहे. घरे भाड्याने घेणाऱ्याला घराची गरज असते आणि अशा दलालाकडे घराची यादी असते. तो त्याच व्यवसायात असल्यामुळे अशा घरांची यादी जमा करणे हाच त्याचा व्यवसाय असतो. त्यामुळे त्याची डायरी भरलेली असते. घर भाड्याने घेणाऱ्या व्यक्तीला भाड्याने घर देणाऱ्यांची एवढी यादी जमा करणे मुश्किलच असते. म्हणून त्याला ब्रोकर गरजेचा वाटतो. असा ब्रोकर केवळ घरच मिळवून देतो असे नाही तर भाड्याने घर घेऊ इच्छिणाऱ्यांच्या सोयीचे आणि परवडेल असे घर तो मिळवून देतो. कारण त्याच्याकडे असलेल्या यादीत सगळ्या प्रकारची घरे नोंदलेली असतात. या व्यवहारामध्ये घराच्या मालकाला सुद्धा योग्य तो भाडेकरू मिळाल्याचे समाधान मिळते आणि घर घेणाऱ्या व्यक्तीला आपल्याला हवे तसे घर मिळाल्याचे समाधान प्राप्त होते. दोघांच्या मध्ये काम करणारा ब्रोकर पैसे मिळवतो, परंतु हे पैसे व्यर्थ जात नाहीत. सतत फिरून मिळवलेली घरांची यादी

हेच त्याचे भांडवल असते आणि प्रामाणिकपणा हा व्यवहाराचा आधार असतो. अशाच प्रकारचा एक व्यवसाय म्हणजे वधू-वर सूचक मंडळ. घर, जमिनी आणि जनावरांचे बाजार यांच्यामध्ये दलाली करणाऱ्या व्यक्तीला घराबाहेर पडावे लागते, पण वधू- वर सूचक मंडळाला घराच्या बाहेर पडण्याची सुद्धा गरज नाही. दारावर मंडळाच्या नावाची पाटी लावली की, वधू आणि वर असे उभय बाजूंचे लोक आपल्या घरी येऊन नावे नोंदवतात. नाव नोंदणीबद्दल पैसे घ्यावेत की नाही हा ज्याच्या त्याच्या मर्जीचा विषय आहे. परंतु लग्न जमवताना इच्छुक वधू किंवा इच्छुक वर यांची नावे देण्यासाठी पैसे घेतले जातात. याही व्यवसायाला भांडवल लागत नाही. अनेक महिला आणि सेवानिवृत्त झालेले लोक हा व्यवसाय अगदी आवडीने करतात. मात्र नावे नोंदवून घेताना वय, जात, गोत्र, पोटजात आणि वधू- वरांविषयीच्या अपेक्षा यांची माहिती नोंदवून घेणे गरजेचे असते. समोर आलेला इच्छुक वर किंवा वधू हिला कोणते स्थळ चोस्य ठरेल याचा अंदाज घेण्याचे कौशल्य सुद्धा असे वधू- वर सूचक मंडळ चालविणाऱ्याकडे असले पाहिजे. हाही तसा बिनभांडवली धंदा आहे. परंतु हा व्यवसाय करणाऱ्याचा जनसंपर्क जितका चांगला असेल आणि त्याचा स्वभाव जेवढा बोलका असेल तेवढा हा व्यवसाय चांगला करता येतो.

मुलाखतीला जाताना पेहराव कसा असावा ?

लक्षात येईल. आपण आयुष्यात कधीच कोट वापरत नसू, पण केवळ मुलाखतीसाठी मित्राचा मागून आणलेला कोट घातला असेल तर ते निवड समितीच्या लक्षातही येते आणि आपल्याही हालचाली विचित्र होतात. तेव्हा आपला नेहमीचाच ड्रेस, पण चांगला इस्त्री करून घालून जावे. इटरक्व्हासी म्हणून दागिने घालू नयेत. तीही विचित्र दिसते. स्वच्छ आणि इस्त्री केलेले कपडे घातल्याने आपण शिस्तप्रिय आणि नेटके आहोत हे लक्षात येत असते. मात्र कपड्यांचा रंग निवडताना न्यूरटल कपडेच कपडे टाळावेत.

लाभले आम्हास भाग्य बोलतो मराठी!

अळकुटी महाविद्यालयात मराठी भाषा गौरव दिन

■ अळकुटी महाविद्यालयात मराठी भाषा गौरव दिन साजरा करण्यात आला.

■ अळकुटी : प्रतिनिधी

मराठी भाषा ही प्रदेशानुरूप बदलत असली तरी महाराष्ट्र म्हणून ती एकरूप आहे. मराठी भाषेमुळे उर्जा मिळते. म्हणूनच लाभले आम्हास भाग्य बोलतो मराठी असे अभिमानाने बोलले जात असल्याचे प्रतिपादन प्रा. शिवाजी शेळके यांनी केले.

अळकुटी येथील प्रवरा शिक्षण संस्थेच्या कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालयात मराठी विभागाच्या वतीने कवी कुसुमाग्रजांच्या जयंतीनिमित्त विशेष व्याख्यानाचे आयोजन करण्यात आले होते. त्यावेळी

प्रा. शेळके हे बोलत होते. प्राचार्या डॉ. कुंदा कवडे या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी होत्या.

यावेळी बोलताना प्रा. शेळके म्हणाले, कवी कुसुमाग्रज यांचा जयंतीदिन हा मराठी भाषा गौरव दिन म्हणून साजरा केला जातो. कारण मराठी भाषेला शास्त्रीय स्वरूप प्राप्त करून देण्यात कुसुमाग्रजांचे योगदान मोठे आहे. संत ज्ञानेश्वर, संत तुकाराम, संत नामदेव, संत जनाबाई, संत सावतामाळी आदी सर्वच मराठी संतांनी मराठी भाषेला अध्यात्मादवारे चैतन्य प्रदान केले. बोली भाषा व प्रमाण भाषा या भाषा

जागतिक स्तरावर ओळख

मराठी भाषेला समृद्ध वारसा लाभलेला आहे. म्हणूनच मराठी भाषेस अभिजात भाषेचा दर्जा प्राप्त झाला आहे. मराठी भाषेस संत परंपरेने अधिकच समृद्ध बनविले आहे. मराठी भाषा साहित्यिकांना तसेच समीक्षकांना मराठी भाषेला जागतिक स्तरावर एक वेगळी ओळख निर्माण करून देण्यात महत्वाची भूमिका बजावली आहे. अभिजात मराठी भाषा गौरव दिन हा महाराष्ट्राचा एक उत्सवच आहे.

डॉ. कुंदा कवडे, प्राचार्य

विषयाच्या दोन शाखा असल्याचे प्रा. शेळके यांनी नमुद केले.

यावेळी प्रा. प्रशांत लोखंडे, प्रा. विशाल रोकडे, गोरख घोलप, प्रा. संजय जाधव, प्रा. स्वाती फाफोळे, प्रा. दशरथ पानमंद, प्रा. पांडुरंग उघडे, प्रा. सचिन बलसाने, प्रा. सुनिता जाधव, प्रा. विनायक सोनवणे, प्रा. पोपट सुंबरे, प्रा. दत्तात्रय शेळके, प्रा. रावसाहेब झावरे, प्रा. ऋषीकेश गिते, प्रा. शर्मिष्ठा बोरुडे, प्रा. शांता थोरात, प्रा. प्रियंका दिवटे, प्रा. सुषमा करकंडे, प्रा. अनुराधा गाडवे, प्रा. मोहन माने, प्रा. राजाराज गोरडे, प्रा. पुजा वैरागर, प्रा सुप्रिया पारखे, सुर्यमाला भोर, सुनिता भालेराव, नितन घोलप, छाया म्हस्के, विकास सोनवणे आदी उपस्थित होते.

विधायक राजकारणासाठी देवीभोयरेकर एकत्र!

शिवाजी जाधव, संपत वाळुंज, अशोक मुळे यांचा आदर्श

■ शिवाजी जाधव, संपत वाळुंज व अशोक मुळे यांनी मतभेद दुर सारून गावाच्या विकासासाठी एकत्र येण्याचा निर्णय घेतला.

■ देवीभोयरे : प्रतिनिधी

देवीभोयरे ग्रामपंचायतीच्या सार्वत्रीक निवडणूकीत एकमेकांविरोधात लढलेले अंबिका देवस्थान ट्रस्टचे अध्यक्ष शिवाजीराव जाधव, उपाध्यक्ष संपतराव वाळुंज व सरपंच अशोकराव मुळे यांनी गावाच्या विकासासाठी विधायक राजकारणासाठी एकत्र येत आदर्श निर्माण केला.

लोकशाही प्रक्रियेत कोणत्याही निवडणूका या स्पर्धात्मक असतात. मात्र निवडणूका संपल्यानंतर सर्व कटूता दूर सारून सर्वांनी गावाच्या विकासासाठी एकत्र येणे हे खऱ्या नेतृत्वाचे लक्षण आहे. जाधव, वाळुंज व मुळे यांनी कृतीतून हे सिध्द करून दाखविले आहे.

देवीभोयरे ग्रामपंचायतीच्या सार्वत्रीक निवडणूकीमध्ये तिघेही एकमेकांच्या विरोधात होते. निवडणूकीचा निकाल लागल्यानंतर

इतरांनीही आदर्श घ्यावा

सकारात्मक राजकारण करण्यासाठी या त्रिमुतीने घेतलेल्या निर्णयाचे देवीभोयरे परिसरासह तालुक्यात कौतुक होत असून इतर गावांमधील मदभेदही असेच दूर झाल्यास तालुक्याचा विकास अधिक गतीमान होईल अशा भावना व्यक्त करण्यात येत आहेत.

तिघांनीही आपसातील मदभेद दूर सारून, निवडणूकीतील कटूता विसरून गावाच्या प्रगतीसाठी एकमेकांना सहकार्य करण्याचा निर्णय घेतला. विकासासाठी संवाद, सहकार्य आणि सकारात्मक दृष्टीकोन या मुल्यांना त्यांनी प्राधान्य दिले.

ग्रामपंचायत निवडणूकीत एकमेकांविरोधात लढले तरी तिघेही खासदार नीलेश लंके यांचे ते समर्थक आहेत. विकास कामांमध्ये राजकारण आडवे येऊ न देता सकारात्मक विचार करण्याचे त्यांनी ठरविले. गावाच्या प्रवेशद्वाराच्या नामकरणासाठीही त्यांनी सकारात्मक विचार करून सर्वोत्तम पर्याय निवडला. असाच दृष्टीकोन सर्वांनी मनामध्ये रूजविला तर गावाचा विकास राजकीय मतभेदांच्या पलीकडे जाऊन अधिक गतीमान होण्यास मदत होईल. हीच खरी लोकशाही आणि हाच विकासाचा आदर्श मार्ग असल्याची प्रतिक्रिया शिवाजीराव जाधव, संपतराव वाळुंज व सरपंच अशोकराव मुळे यांनी दिली.

घरकुलांचा पहिला हप्ता खात्यावर वर्ग

३ हजार २३ कुटूंबांना लाभ

■ पारनेर : प्रतिनिधी

राज्य शासनाच्या वतीने गृहनिर्माण योजनांसाठी महाआवास अभियानांतर्गत एकूण ४ हजार २३ लाभार्थ्यांपैकी ३ हजार ६२३ लाभार्थ्यांना घरकुलाचा पहिला हप्ता त्यांच्या खात्यावर वर्ग करण्यात आला. घरकुल मंजूरीचे पत्र आ. काशिनाथ दाते यांच्या हस्ते लाभार्थ्यांना देण्यात आले.

राज्य शासनाने शंभर विवस कृती आराखडा कार्यक्रमांतर्गत ग्रामीण गृहनिर्माण योजनांच्या प्रभावी अंमलबजावणी व लोकसहभागासाठी अभियान राबविण्याचा निर्णय घेण्यात आला होते. त्या अनुषंगाने मुख्यमंत्री,

रविंद्र राजदेव यांचे शुक्रवारी अभिष्टचितन

- खा. नीलेश लंके, आ. शरद सोनवणे यांची उपस्थिती
- होम मिनिस्टर खेळ पैठणीचा कार्यक्रमाचेही आयोजन

■ नांदूरपठार : प्रतिनिधी

नांदूरपठारचे मा. उपसरपंच तथा नीलेश लंके प्रतिष्ठानचे सक्रीय सदस्य रविंद्रशेट राजदेव तथा आर.आर. यांच्या ४० व्या वाढदिवसानिमित्त शुक्रवार दि. २८ फेब्रुवारी रोजी अभिष्टचितन सोहळयाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

या सोहळयासाठी खासदार नीलेश लंके तसेच जुन्नरचे आमदार शरद सोनवणे हे उपस्थित राहणार आहे. दरम्यान, महिलांसाठी उध्दव काळापहाड प्रस्तुत होम मिनिस्टर, खेळ पैठणीचा या कार्यक्रमाचेही आयोजन करण्यात आले आहे.

जिल्हा परिषदेच्या मा. सदस्या राणीताई लंके यांच्या हस्ते खेळ पैठणीच्या या कार्यक्रमाचा शुभारंभ होणार असून या खेळामध्ये विजेतेपद पटकविणाऱ्या सखींसाठी नीलेश देवराम चिकणे यांच्या वतीने फ्रीज भेट देण्यात येणार आहे. उपविजेत्या सखींसाठी संदीप देवराम राजदेव यांच्या वतीने एलईडी टि.व्ही, तिसऱ्या क्रमांसाठी अशोक आहेर यांच्या वतीने वॉटर फिल्टर, चौथ्या क्रमांकासाठी विलास घोलप यांच्या वतीने

मिक्सर, पाचव्या क्रमांकासाठी मा. सरपंच भानुदास आग्ने यांच्या वतीने इस्त्री देण्यात येणार आहे तर मानाच्या पैठणीसाठी माधवशेट आग्ने यांचे सौजन्य लाभले आहे.

कादंबरी पतसंस्थेच्या

कार्यक्रमाची रुपरेषा

सायंकाळी ६ वाजता उध्दव काळापहाड प्रस्तुत होम मिनिस्टर या कार्यक्रमाचा शुभारंभ राणीताई लंके यांच्या हस्ते करण्यात येईल. यावेळी हळदी कुंकू तसेच वाण वितरण करण्यात येईल. सायंकाळी ८ वाजता अभिष्टचितन सोहळयास खा. नीलेश लंके व आ. शरद सोनवणे यांच्या उपस्थितीत प्रारंभ होईल. तर रात्री ९ वाजता स्नेहभोजनाचे आयोजन करण्यात आले आहे.

संचालिका सोनिया रविंद्र राजदेव यांच्यासह सरपंच श्रामिणी चौधरी, चित्रा घोलप, कोलम आग्ने, प्रमिला दिवेकर, सारिका आग्ने, सोनाली आग्ने आदींनी होम मिनिस्टर या कार्यक्रमाचे आयोजन केले आहे.

डॉ.अद्वैत यांचा एम.एस. अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश

सर्जरीच्या उच्च शिक्षणासाठीच्या परीक्षेत यश

■ निघोज : प्रतिनिधी

निघोज येथील वैद्यकीय क्षेत्रातील उदयोन्मुख डॉक्टर अद्वैत काळे यांना एमबीबीएस पदवीनंतर सर्जरीच्या उच्च शिक्षणासाठी पुण्यातील श्रीमती काशीबाई नवले मेडिकल कॉलेज अॅण्ड हॉस्पिटल मास्टर ऑफ सर्जरी या अभ्याक्रमासाठी प्रवेश मिळाला आहे. राष्ट्रीय स्तरावर होणाऱ्या स्पर्धात्मक नीट पी जी परीक्षेत यश संपादन करून डॉ. अद्वैत यांनी हा प्रवेश मिळविला आहे.

डॉ. काळे यांनी त्यांच्या एबीबीएसच्या अभ्यासक्रमात मुंबईच्या लोकमान्य टिळक मेडिकल म्युन्सिपल कॉलेज येथे यश मिळविले होते. हा अभ्यासक्रम पूर्ण करताना त्यांनी रूग्णसेवा आणि संशोधनात विशेष रस दाखविला.

एम.एस.अभ्यासक्रमाच्या प्रवेशासाठी नीट-पीजी या स्पर्धा

परीक्षेमध्ये हजारो विद्यार्थी स्पर्धेत असतात. या स्पर्धात्मक परीक्षेत पहिल्याच प्रयत्नात यशस्वी होते हे डॉ. काळे यांच्या क्षमतेचे प्रतीक आहे. त्यांच्या भविष्यातील

अत्याधुनिक सेवा पुरविण्याची संधी मिळेल

एम.एस.या पदयुत्तर अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश म्हणजे माझ्या वैद्यकीय करिअरमधील एक महत्वाचा टप्पा आहे. मला रूग्णांना अत्याधुनिक सर्जिकल सेवा पुरविण्याची संधी मिळेल.

डॉ. अद्वैत काळे

योजनांमध्ये हृदयशल्य चिकित्सा यात संशोधन करणे याचा समावेश आहे. डॉ. अद्वैत यांनी मिळविलेल्या या यशाबद्दल त्यांच्या कुटुंबियांनी तसेच सहकाऱ्यांनी आनंद व्यक्त केला. डॉ. अद्वैत यांच्या या यशाने इतर युवकांनाही प्रेरणा मिळेल अशी अपेक्षा व्यक्त करण्यात येत आहे.

शंकरराव पठारे पठारवाडीचे

उपसरपंच; बिनविरोध निवड

■ निघोज :

प्रतिनिधी

पठारवाडी

ग्रामपंचायतच्या उपसरपंचपदी अभ्यासू सदस्य शंकरराव पठारे यांची बिनविरोध निवड करण्यात आली. त्यांच्या या निवडीबद्दल मान्यवरांनी त्यांचे अभिनंदन केले.

मावळते उपसरपंच भिकाजी पठारे यांनी राजीनामा दिल्याने रिक्त झालेल्या पदावर निवड करण्यासाठी ग्रामपंचायत सदस्यांची विशेष सभा बोलविण्यात आली होती. शंकरराव पठारे यांची ग्रामपंचायतीचे उपसरपंच म्हणून सदस्य मारुती पठारे यांनी सुचना मांडली. त्यास मा. उपसरपंच दौलत सुपेकर यांनी अनुमोदन दिले. निवडणूक निर्णय अधिकारी देंडगे यांनी निवडणूक निर्णय अधिकारी म्हणून काम पाहिले. यावेळी सरपंच उर्मिला सुपेकर, ग्रामपंचायत सदस्य भिका पठारे, नंदाबाई पवार, शारदाबाई बोदगे हे सदस्य उपस्थित होते.

पठारे यांच्या निवडीचे खासदार नीलेश लंके, शिवसेनेचे तालुकाप्रमुख

संधीचे सोने करणार !

ज्येष्ठ मंडळींनी माझ्यावर विश्वास ठेऊन मला उपसरपंचपदावर काम करण्याची जी संधी उपलब्ध करून दिली, त्या संधीचे सोने करण्यासाठी मी प्रयत्नांची पराकाष्ठा करणार आहे. ज्येष्ठांच्या आशिर्वादाने सर्वांना बरोबर घेऊन पठारवाडीच्या विकासात योगदान असणार आहे. तालुका पातळीवर असलेल्या राजकीय संबंधाचा मी गावाच्या विकासासाठी फायदा करून घेणार आहे.

डॉ. श्रीकांत पठारे, भाजपाच्या राज्य कार्यकारणीचे सदस्य विश्वनाथ कोरडे, पंचायत समितीचे मा. सभापती सुदाम पवार, मा. सदस्य डॉ. भास्कर शिरोळे, बाजार समितीचे संचालक किसन सुपेकर, संदीप पाटील वराळ फाउंडेशनचे तालुकाध्यक्ष सचिन वराळ, निघोजचे उपसरपंच ज्ञानेश्वर वरखडे, मा. सरपंच ठकाराम लंके यांनी अभिनंदन केले.

रस्त्यावर ठिकठिकाणी खडे | काँक्रीटीकरण करण्याची मागणी

■ निघोज : प्रतिनिधी

कुंड पर्यटनस्थळ तसेच जागतिक रॉजणखळगे असलेल्या कुंडाकडे जाणाऱ्या रस्त्याची दैना झाली असून पर्यटक तसेच भाविकांची रस्त्यावरील खड्ड्यांमुळे कुचंबना होत आहे. सार्वजनिक बांधकाम विभागाने या रस्त्याचे काँक्रीटीकरण करण्याची मागणी करण्यात येत आहे.

निघोज बस स्थानक ते कुंड पर्यटनस्थळ हे साडेतीन किलोमीटरचे अंतर आहे. काही वर्षांपूर्वी या रस्त्याचे डांबरीकरण झाले होते. आज मात्र या रस्त्यावर ठिकठिकाणी खडे पडले असून त्यामुळे वाहन चालकांना रस्ते चुकवितांना करारत करावी लागत आहे. त्यातून आपघातालाही आमंत्रण मिळते आहे.

निघोजमध्ये मळगंगा देवीचे जागृत देवस्थान असून कुंड परिसरात मळगंगा देवीच्या मंदिरासह जगप्रसिध्द रॉजणखळगे, लोखंडी झुलता पुल हे पाण्यासाठी, देवीच्या दर्शनासाठी पुणे तसेच नगर जिल्ह्यातील शेकडो भाविक, पर्यटक दररोज भेट देतात. त्यांची गैरसोय दूर करण्यासाठी या रस्त्याचे काम तात्काळ सुरू होणे गरजेचे आहे.

यात्रोत्सवापूर्वी काम व्हावे

मळगंगा देवीची यात्रा दि.२१ एप्रिल ते २४ एप्रिल दरम्यान पार पडणार आहे. एप्रिल महिन्याच्या दुसऱ्या आठवड्यात देवीला हळद लावली जाईल. या यात्रोत्सवासाठी राज्यभरातील लाखो भाविक हजेरी लावतात. दोन दिवस निघोज गावात तर दोन दिवस कुंडावर यात्रा भरते. त्यामुळे यात्रोत्सवापूर्वी या रस्त्याचे काम मार्गी लागणे अशी अपेक्षा ग्रामस्थांकडून व्यक्त करण्यात येत आहे.

नगर-पुणे जिल्ह्याला जोडणारा रस्ता

टाकळी हाजी मार्गे नगर व पुणे जिल्ह्याला जोडणारा रस्ता असल्याने या मार्गावर वाहनांची मोठी वर्दळ असते. कुकडी कालव्यामुळे समृद्ध झालेल्या या भागात मोठ्या प्रमाणावर शेती उत्पादन घेण्यात येतात. या शेतमालाची वाहतूकही याच रस्त्याचे केली जाते. कुंड पर्यटन स्थळ, जगप्रसिध्द रॉजणखळगे तसेच मळगंगा देवस्थान या बाबींचा विचार करून सार्वजनिक बांधकाम विभागाने या रस्त्याचे काम तात्काळ हाती घेणे गरजेचे आहे.

संगमेश्वराच्या मिरवणूकीत महिलांचा उत्साह!

शिवरात्री निमित्त विविध कार्यक्रम

■ पारनेर : प्रतिनिधी

पारनेर शहरातील बारा ज्योर्तिलिंगांपैकी एक असलेल्या पुरातन संगमेश्वर मंदिरात शिवरात्रीनिमित्त विविध कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते. शिवरात्रीच्या दिवशी काढण्यात आलेल्या संगमेश्वरांच्या मिरवणूकीमध्ये महिलांचा उत्साह पहावयास मिळाला.

बुधवारी सायंकाळी मंदीरापासून निघालेली मिरवणूक मुख्य बाजारपेठेतून पुन्हा मंदीरात पोहचली. वाजत गाजत निघालेल्या मिरवणूकीदरम्यान विविध ठिकाणी भाविकांनी संगमेश्वरांचे मनोभावे दर्शन घेतले.

दरवर्षीप्रमाणे शनिवार दि. २२ फेब्रुवारी ते गुरुवार दि.२७ फेब्रुवारी दरम्यान आळंदी येथील ह.भ.प.भागवताचार्य सोनाली दिदी महाराज यांच्या संगीतमया श्रीमद् भागवत कथा सोहळयाचे आयोजन करण्यात आले होते. गुरुवार दि.२७ रोजी सकाळी १० ते १२ दरम्यान सोनाली दिदींच्या काल्याच्या किर्तनाने या सोहळयाची सांगता झाली. या कथा सोहळयासाठी सिंघ वादक म्हणून ह.भ.प कृष्णा महाराज कळंबे जालना,

महिलांचा उत्साह

डोव्यावर कलश घेऊन मिरवणूकीत सहभागी झालेल्या महिलांमध्ये मोठा उत्साह दिसून आला. भगवान शंकराची भजने गात, फुगडया खेळत महिलांनी या मिरवणूकीची रंगत वाढविली. पुरुष भाविक भगव्या टोप्या परिधान करून या मिरवणूकीमध्ये सहभागी झाले होते.

तबला वादक ह.भ.प.गणेश महाराज घोडके आळंदी, पॅड वादक ह.भ.प. अतुल महाराज महाजन मध्य प्रदेश तर राह गायक म्हणून ह.भ.प.माऊली महाराज कपाटे आळंदी यांची साथ संगत लाभली. कथा सोहळयानिमित्त दररोज विविध अन्नदात्यांच्या माध्यमातून महाप्रसादाचे आयोजन करण्यात आले होते. संगमेश्वर सेवा मंडळाच्या वतीने या कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात आले होते.